gemeente Dalfsen

RAADSVOORSTEL
status: **A**

Agendapunt:	**6**
Onderwerp:	**vaststelling gemeentelijk bibliotheekbeleid voor 2010 t/m 2013**
Commissie:	11-5-2009, nr. 9
Raadsvoorstel:	14-4-2009, nr. 71
Portefeuillehouder :	**mw. G. Laarman-Hemstede**
Beleidsterrein:	**- Cultuur**
Programma:	**6. Cultuur, sport en recreatie**
Ter inzage (o.m.) :	- nota Gemeente Dalfsen Bibliotheekbeleid 2010 - 2013 - ambtelijk advies met achterliggende stukken van de bibliotheek.
Informant:	H. de Wilde E. h.dewilde@dalfsen.nl T. (0529) 48 83 47

Voorstel:

1. de beleidsnota Bibliotheekbeleid 2010-2013 'de beleefbibliotheek'vast te stellen;
2. per 2010 de budgetsubsidie te verhogen met € 40.000 per jaar exclusief loon en prijsstijgingen tot een bedrag van € 609.000;
3. gedurende 2010 t/m 2014 een projectsubsidie te verlenen van € 8.000 per jaar, in totaal voor alle vestigingen € 40.000;
4. de financiële consequenties van het beleid mee te laten wegen tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota 2009.

Inleiding:

Het openbare bibliotheekwerk is verankerd in de samenleving van de gemeente Dalfsen. Het verspreiden van informatie en kennis is en was daarvoor de belangrijkste drijfveer.

Het huidig gemeentelijk bibliotheekbeleid dateert van 1 januari 2005. Er is een tendens dat het aantal leden en het aantal uitleningen terugloopt. Met het concept van de beleefbibliotheek kan deze tendens worden gestopt. Investeringen in het zogenaamde winkelconcept, een doelgroepbenadering, de digitale snelweg (TomTom) en dienstverlening zijn daarvoor de belangrijkste noodzakelijke ingrediënten. Met dit concept staat de klant nog meer centraal en wordt ingespeeld op behoeften en eisen van de hedendaagse klant. Een extra financiële impuls is nodig om goede bibliotheekvoorzieningen in stand te houden.

Visie op bibliotheekwerk.

De bibliotheek voorziet in de behoefte die past bij de kernfuncties van een basisbibliotheek. De *informatie* is zowel fysiek als via de (betrouwbare objectieve) digitale databank leverbaar. Daarbij is rekening gehouden met specifiek te onderscheiden doelgroepen.
Ook bij het bepalen van romans/tijdschriften bijvoorbeeld wordt rekening gehouden met de wens van de klant en wordt beschikt over eigentijdse collecties. De informatie dient voor het vermeerderen van *kennis* en/of voor ontspanning voor te onderscheiden doelgroepen. Het *onderwijs* (lesmateriaal en *cultuureducatie*) en de jeugd maken gebruik van het aanbod van de bibliotheek. In de bibliotheek is aandacht voor *kunst en cultuur* en gelegenheid voor *ontmoeting en debat*. Met deze insteek wordt aangesloten bij de kernfuncties, die door de bibliotheek zijn genoemd in haar Ondernemingsplan.

De voorziening is functioneel, modern en uitnodigend ingericht. Van buiten gezien is de bibliotheek herkenbaar, ook als deze onderdeel uitmaakt van een kulturhus.

Leefbaarheid in de kernen is een speerpunt van gemeentelijk beleid. De leefbaarheid wordt in belangrijke mate bepaald door de aanwezigheid van voorzieningen. De bibliotheek in de kern behoort tot één van de belangrijkste voorzieningen.

Beleidskader en rol gemeente:
De algemene doelstelling van openbare bibliotheken staat helder verwoord in het Unescostatuut van 1994. Deze doelstelling luidt:
"Vrijheid, welvaart, ontplooiing van de samenleving en het individu zijn fundamentele menselijke waarden. Deze kunnen alleen worden gerealiseerd door goed geïnformeerde burgers die in staat zijn hun democratische rechten uit te oefenen en een actieve rol te spelen in de samenleving. Constructief deelnemen aan het maatschappelijk leven en meewerken aan het vormgeven van de democratie zijn afhankelijk van voldoende opleiding en van vrije en onbeperkte toegang tot kennis, wetenschap, cultuur en informatie. De openbare bibliotheek, de plaatselijke toegangspoort tot kennis, schept een essentiële voorwaarde voor levenslang leren, onafhankelijke besluitvorming en de culturele ontwikkeling van individuen en maatschappelijke groeperingen".

In de nota bibliotheekbeleid hebben wij als lokaal kader het volgende opgenomen:
De openbare bibliotheek is een basisvoorziening. De bibliotheek is een spin in het web en een belangrijk instrument voor het gemeentelijk sociaal beleid.
Voor de instandhouding verleent de gemeente subsidies binnen de daarvoor door de gemeenteraad beschikbaar gestelde financiële kaders. In iedere kern is een bibliotheekvoorziening aanwezig, bij voorkeur binnen een kulturhusconcept.
Een nader uitgangspunt is dat de jeugd t/m 17 jaar gratis gebruik blijft maken van de dienstverlening en andere doelgroepen betalen een, relatief gezien, lage contributie. Sommige aanvullende functies zullen niet of niet geheel worden gesubsidieerd, waardoor - mogelijk - naast de contributie extra kosten bij het afnemen van producten in rekening worden gebracht.

Kernfuncties
In Dalfsen voorziet de bibliotheek in Dalfsen, Nieuwleusen, Lemelerveld, Hoonhorst en Oudleusen in de behoefte die past bij de kernfuncties van een basisbibliotheek. De kernfuncties zijn:
* kennis en informatie
* lezen en literatuur
* onderwijs en educatie
* kunst en cultuur
* ontmoeting en debat

Om de bibliotheek een eigentijds moderne uitstraling te geven die aansluit bij de behoeften van de klanten wordt gewerkt aan de beleefbibliotheek. In de beleidsnotitie is dat nader uitgewerkt. Aan eigen middelen investeert de bibliotheek daar meer dan 200.000 euro aan.
Een zeer belangrijke voorwaarde aan de beleefbibliotheek is het bijhouden van de digitale ontwikkelingen. Dit is alleen mogelijk door samenwerking met de Overijsselse Bibliotheek Dienst en het netwerk van Overijsselse bibliotheken.

De bibliotheek is de spin in het culturele en sociale web. Bijzondere doelgroepen zijn allochtonen, werklozen, ouderen, mindervaliden en laaggeletterden. Samenwerking met lokale partijen is daarbij een voorwaarde.

De bibliotheek besteedt aandacht aan actuele thema's in de gemeenschap. Informatieavonden van de gemeente vinden ook in de bibliotheek plaats.
Het primair en voortgezet onderwijs en de leerlingen maken gebruik van de mogelijkheden en dienstverlening van de bibliotheek. Een specifiek doel is om jongeren blijvend te binden. Daar wordt extra op ingezet.

Het abonnement voor jongeren tot 18 jaar is gratis.

De gemeente stimuleert het gebruik van de bibliotheek en wenst de noodzakelijke middelen, waaronder de vernieuwingsgelden, beschikbaar te stellen.
Met de bibliotheek worden prestatieafspraken gemaakt. Deze zijn opgenomen in de beleidsnota.

Alternatieven:
Wettelijk gezien is het in stand houden van een bibliotheek niet verplicht. De bibliotheek Dalfsen maakt deel uit van het netwerk van Overijssels Bibliotheken. Samen met het rijk en de provincie ontwikkelt de branche een eigentijdse voorziening. Ook in Dalfsen wordt het belang van de kernfuncties van de bibliotheek ingezien. De bibliotheek is laagdrempelig.
De bibliotheek is een voorziening die het meedoen in de samenleving van burgers sterk stimuleert; dat is een belangrijke taak die de gemeente via de Wet op de maatschappelijke ondersteuning heeft.

Wanneer de extra voorgestelde financiële middelen –die al lager liggen dan de bibliotheek gevraagd heeft- niet beschikbaar worden gesteld dan stagneert de ontwikkeling van de bibliotheek. De bibliotheek vervreemdt zich dan van de overige Overijsselse bibliotheken.
Daarnaast kan het er toe leiden, dat filialen gesloten moeten worden. Die situatie is niet gewenst. Dat past niet in ons beleid en staat ook haaks op de ontwikkelingen die wij voorstaan met de grote projecten.

Financieel kader:
Er wordt voorgesteld om de budgetsubsidie met ingang van 2010 te verhogen met € 40.000 per jaar tot € 608.957,00 exclusief loon en prijscompensatie.

Voor het omzetten van de collectie wordt voorgesteld gedurende de periode 2010 t/m 2014 een projectsubsidie te verlenen van € 8.000. De bibliotheek beschik over bestemmingsreserves, maar die zijn niet toereikend om de intensieve omslag naar de beleefbibliotheek te maken. De bibliotheek onttrekt meer dan 200.000 euro aan de reserves en zet de rijksbijdrage van € 30.310 eveneens voor de vernieuwingsimpuls in. Deze middelen betalen wij tot en met 2011 door. In de gemeentebegroting is daar rekening mee gehouden.

Communicatie:
De prestatieafspraken, zoals opgenomen in de beleidsnota, maken deel uit van de subsidiebeschikking. Via het jaarverslag van de bibliotheek en de bestuurlijke overleggen legt de bibliotheek verantwoording af. Jaarlijks worden het jaarverslag en rekening beoordeeld aan de hand van het gemeentelijk beleid. Vervolgens wordt de subsidie vastgesteld.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,	de secretaris-directeur,
L.V. Elfers	drs. H. Zwart